

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXIII/148/2009
Rady Miejskiej w Pasymiu
z dnia 11 marca 2009 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W PASYMIU NA
ROK 2009**

Wstęp

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie są:

1. **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości).
2. **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku** (zwana dalej ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii).
3. **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku.**
4. **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006 – 2010.**

Rozdział I

Podstawowe strategie programu

Podstawowe strategie działań przewidziane do realizacji w Programie odpowiadają zadaniom nałożonym na gminy określonym w ustawach o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu narkomanii. W szczególności zadania te obejmują:

1. Ograniczenie dostępności alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich, poprzez systematyczną kontrolę działalności gospodarczej w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.
3. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub narkomanii, pomocy psychiatrycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
5. Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym.

Rozdział II
Podstawowe cele działań w ramach gminnego programu
na rok 2009

1. W zakresie ograniczania dystrybucji alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich:

- 1) skuteczna i konsekwentna kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych, mająca na celu eliminowanie przypadków dokonywania zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie, przestrzeganie zasad sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- 2) edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji,
- 3) wdrażanie programów profilaktycznych oraz metod uczenia postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu - szkoły podstawowe, gimnazjum,
- 4) ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież,
- 5) organizacja wypoczynku z elementami profilaktyki dzieciom z rodzin patologicznych,
- 6) ograniczenie dostępu i łatwości nabywania alkoholu poprzez działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych.

2. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- 1) zwiększanie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych poprzez: działanie punktu konsultacyjnego dla osób z problemami uzależnienia oraz osób współuzależnionych,
- 2) poprawa skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień: kierowanie osób uzależnionych do specjalistycznych poradni, placówek służby zdrowia - zwrot kosztów podróży i kosztów leczenia,
- 3) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe,
- 4) organizacja programu ponadpodstawowego dla osób uzależnionych i ich rodzin (opieka po zakończeniu leczenia stacjonarnego) poprzez np. uczestnictwo w obozach terapeutycznych prowadzonych przez specjalistów,

5) dofinansowanie interdyscyplinarnych szkoleń dla pracowników punktów konsultacyjnych, w zakresie różnych problemów, które mogą wystąpić w rodzinie alkoholowej.

3. W zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

1) szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień oraz udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, podejmowane w szczególności przez funkcjonariuszy Policji, nauczycieli, pracowników socjalnych,

2) udzielanie pomocy materialnej i finansowej rodzinom patologicznym poprzez dofinansowanie dożywiania dzieci, organizowanie imprez okolicznościowych w przypadkach współpracy rodziców z Gminną Komisją Rozwiązywania Programów Alkoholowych (udział w terapii, poddanie się leczeniu, itp.),

3) kierowanie ofiar przemocy w rodzinie, do grup samopomocowych i terapeutycznych, współpraca i wymiana doświadczeń z takimi placówkami, jak posterunek Policji i innych instytucji działających na terenie gminy,

4) prowadzenie programów przeciwdziałania przemocy w szkołach, realizowanych w szczególności poprzez warsztaty dla dzieci, przedstawienia teatralne itp.,

5) zapewnienie pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi - zwłaszcza w szkołach, które współpracują m.in. z poradnią psychologiczno - pedagogiczną oraz innymi instytucjami.

4. W zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii:

1) prowadzenie edukacji dla dzieci i młodzieży, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,

2) wspieranie realizowanych w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców na temat wszystkich uzależnień,

- 3) propagowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych, a zwłaszcza sportowych: w tym celu współfinansowanie zakupu sprzętu sportowego, urządzeń sportowych i rekreacyjnych,
- 4) organizowanie konkursów plastycznych, wiedzy oraz sportowych, promujących zdrowy styl życia bez używek,
- 5) wspieranie działań profilaktycznych, polegających na organizowaniu imprez o charakterze sportowym, kulturalnym i rekreacyjnym,
- 6) współfinansowanie lub finansowanie wycieczek, obozów i kolonii z programami profilaktycznymi,
- 7) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych, w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów itp.,
- 8) tworzenie sieci punktów z informacjami o ofercie pomocy na terenie gminy, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: tablice informacyjne w Ośrodku Zdrowia, Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pasymiu, Posterunku Policji w Pasymiu, UMiG w Pasymiu, parafiach, punkcie konsultacyjnym itp.

5. W zakresie wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) edukacja mieszkańców Gminy w zakresie profilaktyki uzależnień,
- 2) pomoc w propagowaniu zdrowego i trzeźwego spędzania wolnego czasu dla osób wychodzących z problemu nadużywania alkoholu oraz członków ich rodzin,
- 3) wspomaganie działalności grup samopomocowych
- 4) wspieranie działalności świetlic wiejskich i środowiskowych, realizujących zadania programowe.

6. W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego:

Wspieranie zatrudnienia socjalnego dla osób uzależnionych od alkoholu, po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego poprzez współfinansowanie Klubu Integracji Społecznej.

7. Tworzenie bazy organizacyjnej dla realizacji programu:

- 1) działanie punktu konsultacyjnego – informacyjnego, informowanie o: chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków rodziny, o grupach samopomocowych, zakup materiałów biurowych, czasopism, książek itp.
- 2) w ramach działań komisji przeprowadzać rozmowy z osobami uzależnionymi,
- 3) koordynować działania związane z promocją materiałów edukacyjnych,
- 4) zorganizowanie i planowanie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na terenie Gminy na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

8. Podejmowanie interwencji, w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie interwencji, w związku z naruszeniem przepisów ustawy, związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie Gminy Pasy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości),
- 2) podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości,
- 3) występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w przypadku stwierdzenia naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Rozdział III
Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pasymiu za posiedzenie Komisji, w celu opiniowania wniosków o udzielenie i cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, projektów uchwał podejmowanych zgodnie z programem oraz wykonywania innych czynności służących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 70 złotych brutto za posiedzenie.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pasymiu podzielona jest na dwa czteroosobowe zespoły:
 - a) zespół motywacyjny;
 - b) zespół kontrolny.
3. Za pracę w powyższych zespołach członkowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50 złotych brutto za posiedzenie.
4. W przypadku dwóch lub więcej posiedzeń w jednym dniu wynagrodzenie członków komisji wyniesie 70,00 złotych brutto, bez względu na liczbę posiedzeń.

Rozdział IV
Opis realizacji gminnego programu
roku 2009

1. Organ odpowiedzialny za realizację zadań:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Czas realizacji zadania:

01.01.2009 – 31.12.2009 r.

3. Obszar realizacji zadania:

Gmina Pasym.

4. Odbiorcy programu:

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców, a przede wszystkim do dzieci i młodzieży z Gminy Pasym, w szczególności do osób borykających się z problematyką:

- 1) wychowawczą (dysfunkcyjność w rodzinie),
- 2) zaburzeń emocjonalnych (dorastanie),
- 3) zaburzeń osobowościowych (używanie substancji zmieniających świadomość, jak alkohol, narkotyki itp.).

5. Cel programu:

- 1) profilaktyka oświatowo - zdrowotna skierowana do dzieci i młodzieży szkół z terenu naszej Gminy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z grup ryzyka - alkohol, narkomania i przemoc. Pokazanie i wpajanie dzieciom perspektywy zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistej bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających. Uczenie dzieci innych wzorców zachowań i sposobu spędzania czasu, niż te, z którymi stykają się w swoich rodzinach.
- 2) pomoc osobom uzależnionym w wyjściu z uzależnienia.

6. Opis programu:

- 1) Profilaktyka - kontynuacja prowadzenia w szkołach programów promujących zdrowy sposób życia takich jak "Zachowaj Trzeźwy Umysł" i inne. Uczestniczenie dzieci w spektaklach o problematyce uzależnień, organizacja wypoczynku zimowego i letniego z elementami profilaktyki.
- 2) Świetlice socjoterapeutyczne - organizacja miłego spędzenia czasu wolnego, odrabiania lekcji, rozwijanie zainteresowań, zdobywanie wiedzy (z nastawieniem na działania wychowawcze i korygujące), których celem jest: wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa i poczucie własnej wartości. Nauczenie radzenia sobie w trudnych sytuacjach, integracja grupy, rozładowanie napięć i emocji, rozwijanie umiejętności przeżywania radości z wygranej, podejmowania decyzji korzystania z możliwości wyboru, rozwiązywania konfliktów, kształtowanie pojęcia dobrej zabawy itp.

3) Działalność konsultacyjno – informacyjna w formie osobistego kontaktu osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób, które z różnych powodów i przyczyn natury emocjonalnej i osobowościowej wykazują niedostosowanie społeczne, z osobą dyżurującą w danym punkcie. Kompetentna wiedza pomoże pokierować dalszymi krokami osób, którym potrzeba jest pomoc.

7. Metody pracy:

Świetlice socjoterapeutyczne: aktywna praca w zakresie rozwoju osobistego i zmiany zachowań z wykorzystaniem form prowadzonych zajęć: plastycznych, teatralnych, zabaw integracyjnych, sportowych, informatycznych z wykorzystaniem gier multimedialnych, popularyzujących książkę i czytelnictwo, konkursów itp.

8. Warunki realizacji programu:

Gmina Pasym dysponuje zarówno zapleczem lokalowym, jak również kadrami wykazującą wysoki poziom przygotowania merytorycznego oraz zaangażowania ww. problematyką.

9. Sposób oceny efektów:

Efektywność założeń programowych poszczególnych zadań będzie poddawana systematycznemu monitoringowi.

10. Terminy spotkań:

a) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 29.01.2009 r.;

- 16.04.2009 r.;

- 18.06.2009 r.;

- 24.09.2009 r.;

- 10.12.2009 r.

b) Zespołu Motywacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
– spotkania organizowane są wg potrzeb, jednak nie częściej niż raz w miesiącu.

c) Zespołu Kontrolnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
– spotkania organizowane są w zależności od potrzeb.